

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 72/2009
9.10.2009

Asia: Virkasuhteen irtisanominen

Päätös, johon haetaan oikaisua

Pääesikunnan henkilöstöosaston päätös 16.6.2008, jolla A irtisanottiin virasta valtion virkamieslain 27 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla siten, että hänen virkasuhteensa puolustusvoimiin päättyy 1.1.2009 lukien. Virkasuhde päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua päätöksen tiedoksiannosta, mikäli tiedoksisaanti on myöhempi kuin 30.6.2008.

Päätöksen perustelut

Viraston materiaalin kunnossapidon kehittämismalliksi valittiin strateginen kumppanuus. Puolustusministeriö on solminut strategiasta kumppanuutta koskevan aiesopimuksen X Oy:n kanssa 19.3.2008. Kumppanuuteen siirrytään 1.1.2009 alkaen.

Virkasuhteisten X Oy:lle siirtyvien henkilöiden tehtävät lakkaavat puolustusvoimissa luovutukseen 31.12.2008. Tehtävät siirtyvät samasta ajankohdasta lukien X Oy:n suoritettaviksi. Tähän perustuen siirtyvien tehtävien virkamiehet irtisanotaan virkamieslain 27 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla. Kaikille lakkaavissa tehtävissä oleville virkamiehille on tarjottu tehtävää X Oy:ssä. Virkamiehet siirtyvät X Oy:lle puolustusvoimien hyväksymien reunaehtojen mukaisesti niin sanottuina vanhoina työntekijöinä.

Puolustusvoimat on virkamieslain 27 §:n 4 momentin mukaisesti selvittänyt mahdollisuuksia sijoittaa X Oy:lle siirtyvää henkilöstöä muualle puolustusvoimiin ja uudelleensijoittamisvelvoite jatkuu irtisanomisajan. Virkamiesten kanssa on käyty Puolustusvoimien yhteistoimintasopimuksen edellyttämä henkilökohtainen yhteistoimintamenettely.

Oikaisuvaatimus

Irtisanomispäätös on peruttava, koska irtisanomisilmoituksessa mainittu uudelleensijoittamisvelvoite jatkuu 24 kuukautta. YT-menettelyt ovat olleet liian kollektiivisia eikä niiden yhteydessä ole riittävän yksilöllisesti pyritty selvittämään mahdollisuuksia uudelleensijoittamiseen eikä lain mukaisia mahdollisuuksia uudelleensijoittamiseen koulutuksen kautta.

Vastine: Pääesikunnan henkilöstöosasto on antanut lausunnon, jonka mukaan A on hakenut muutosta ainoastaan irtisanomispäätöksen sisältöön. X Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen jälkeen siirron kohteena on yhteensä noin 600 virkaa ja tehtävää. Näistä siviiliviroissa on yhteensä noin 175 henkilöä ja työsuhteisia siviilejä noin 400. Siirron kohteena on myös noin 20 erikoisupseerin viroissa oleva. Siirtymiseen liittyvät toimenpiteet on hallinnoitu keskitetysti Pääesikunnasta käsin eli jokaiselle irtisanotulle on osoitettu yhteyshenkilö, joka on Pääesikunnan ohjeiden mukaisesti tarjonnut avoimena olevia paikkoja irtisanotuille. Pääesikunta on myös antanut rekrytoivalle joukko-osastolle lausunnon siitä, onko henkilö ammattitaitonsa ja kykynsä puolesta sopiva avoimena olevaan virkaan tai voidaanko hänet kohtuudella siihen kouluttaa.

Arvioitaessa virkamieslain mukaisia uudelleensijoittamis- ja takaisinottovelvoitteita on huomioitava irtisanotun ja siirtyvän henkilöstön suuri määrä. A ei myöskään ole kyseenalaistanut irtisanomisen oikeutusta. Strategisen kumppanuuden toteuttamisen jälkeen viraston kunnossapidon tehtäviä ei periaatteessa enää ole ja ainoat vastaavat tehtävät ovat ilma- ja merivoimissa. Irtisanottujen virkamiesten määrä on noin 200. Heidän kaikkien sijoittaminen edes lisäkoulutuksella on mahdotonta. Uuden työnantajan palvelukseen siirtävillä on paremmat työsuhteen ehdot kuin puolustusvoimien palvelukseen jäävillä. Strategisen kumppanuuden toteuttaminen ei ole johtanut kenenkään kohdalla työttömyyteen.

Irtisanomispäätös on tehty kirjallisesti ja täyttää myös sisällön osalta hallintolain asettamat vaatimukset. Päätös on myös perusteltu lainmukaisesti. Valittaja viittaa oikaisuvaatimuksessaan erheellisesti 24 kuukauden aikavelvoitteella virkamieslain 32 §:n takaisinottovelvollisuuteen. Viittaus virkamieslain 24 §:n 4 momenttiin tarkoittaa irtisanomisajan voimassa olevaa velvollisuutta sijoittaa virkamies virastossa ammattitaitoonsa ja kykynsä nähden sopiviin tehtäviin. Irtisanomisajan loputtua työnantajan velvollisuuksista säädetään virkamieslain 32 §:ssä. Mainitut uudelleensijoittamista ja takaisinottamista koskevat säännökset ovat sisällöltään erilaiset eivätkä ne voi velvoittaa virastoa samanaikaisesti.

Jokaisen virkamiehen kohdalla on harkittu, siirretäänkö virka vai ei ja jokaisen irtisanotun kanssa on käyty YT-menettelyn mukaiset henkilökohtaiset neuvottelut. Jokaiselle irtisanotulle on myös tarjottu vapaita tehtäviä. Pääesikunta katsoo täyttäneensä uudelleensijoittamisveloitteensa.

Pääesikunnan näkemys on, ettei oikaisuvaatimuksella voi hakea muutosta irtisanomispäätöksen sisältöön, koska itse irtisanomisen oikeutusta tai perustetta ei kiistetä. Mikäli virkamieslautakunta kuitenkin ottaa vaatimuksen tutkitavakseen, se on hylättävä.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 27 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan viranomaisella on oikeus irtisanoa virkamies, jos virkamiehen tehtävät tai viraston mahdollisuudet tarjota virkamiehelle tehtäviä suoritettaviksi olennaisesti ja muutoin kuin tilapäisesti vähenevät.

Saman pykälän 4 momentin mukaan viranomaisella ei kuitenkaan ole oikeutta irtisanoa virkamiestä 1 momentissa säädetystä syystä, jos virkamies voidaan samassa virastossa ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa uudelleen tai kouluttaa uusiin tehtäviin.

Virkamieslain 32 §:n mukaan milloin virkamies on irtisanottu muista kuin virkamiehestä johtuvista syistä ja se virasto, jonka virasta virkamies irtisanottiin, 24 kuukauden kuluessa irtisanomisajan päättymisestä tarvitsee työvoimaa samoihin tai samanlaisiin tehtäviin, tulee asianomaisen viraston tiedustella paikalliselta työvoimatoimistolta, onko entisiä virkamiehiä etsimässä tämän viranomaisen välityksellä työtä, ja myönteisessä tapauksessa tarjota tehtävää tai virkaa, johon nimittää muu viranomainen kuin tasavallan presidentti, valtioneuvoston yleisistunto, korkein oikeus tai korkein hallinto-oikeus, ensi sijassa näille entisille kelpoisuusvaatimukset täyttävillä virkamiehille. Virka saadaan tällöin täyttää haettavaksi julistamatta.

Selvitys tapahtumista ja oikeudellinen arvio

A on irtisanottu puolustusvoimain palveluksesta, koska hänen hoitamansa tehtävät ovat 31.12.2008 lukien siirtyneet X Oy:lle. A:lle, kuten kaikille lakkaavia tehtäviä hoitaneille on tarjottu mahdollisuus siirtyä niin sanottuina vanhoina työntekijöinä X Oy:n palvelukseen. Irtisanomisen perustetta sinänsä A ei ole kiistänyt.

Irtisanomispäätöksen mukaan puolustusvoimat on virkamieslain 27 §:n 4 momentin mukaisesti selvittänyt mahdollisuuksia sijoittaa X Oy:lle siirtyvää henkilöstöä muualle puolustusvoimiin ja uudelleensijoitusvelvoite jatkuu irtisanomisajan. Irtisanomispäätöksen maininta uudelleensijoittamisveloitteesta ja sen kestosta on Pääesikunnan henkilöstöosaston 29.4.2008 Kunnossapi-

don kumppanuushankkeen henkilöstön asemasta hakeuduttaessa puolustusvoimien avoimiin virkoihin ja tehtäviin antaman ohjeen AE7997 mukainen. Ohjeessa on kylläkin maininta virkamieslain 32 §:n mukaisesta 24 kuukauden takaisinottovelvollisuudesta, joka tulee kysymykseen vasta, jos henkilö on ilmoittautunut työnhakijaksi työvoimatoimistoon.

Pääesikunta on osoittanut jokaiselle irtisanotulle henkilölle yhteyshenkilön, joka on Pääesikunnan ohjeiden mukaisesti tarjonnut avoimena olevia paikkoja irtisanotuille. Pääesikunta on antanut rekrytoivalle joukko-osastolle lausunnon siitä, onko henkilö kykyjensä ja ammattitaitonsa puolesta sopiva avoimena olevaan virkaan tai voidaanko hänet siihen kouluttaa. Pääesikunta on ottaen huomioon toisaalta irtisanottujen henkilöiden suuri määrä ja toisaalta jäljelle jääneiden vastaavien tehtävien vähäisyys, täyttänyt virkamieslain 27 §:n 4 momentin mukaisen velvollisuutensa selvittää mahdollisuudet sijoittaa A muihin vastaaviin tehtäviin Puolustusvoimien palveluksessa. Selvitystä siitä, että puolustusvoimissa olisi ollut täytettävänä virka, johon A olisi tullut siirtää, ei ole esitetty.

Pääesikunnan irtisanomispäätös ei ole A:n esittämillä perusteilla virkamieslain eikä Pääesikunnan ohjeiden vastainen.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 27 § 1 momentti 2 kohta ja 4 momentti, 32 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Ulla-Maarit Heljasvuo

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen sekä jäsenet Paanetoja, Äijälä, Isomäki, A. Nieminen, Komulainen ja Sipiläinen sekä varajäsenet Sahla ja Virkkala.